Zelinová Hana (1914-2004) :)

Slovenská spisovateľka a dramatička, autorka literatúry pre deti a mládež.

Narodila sa 20. júla 1914 vo Vrútkach. Ľudovú a meštiansku školu vychodila v rodisku, potom študovala na Učiteľskom ústave v Bratislave. V rokoch 1937-1939 pracovala ako redaktorka časopisov *Slovenský východ* a *Novosti* v Košiciach. Počas vojny žila v Prešove a Bratislave a venovala sa literárnej tvorbe. V rokoch 1945-1951 bola riaditeľkou nakladateľstva *Svojeť* v Košiciach. Po presťahovaní sa do Bratislavy pracovala najskôr v podniku Obnova (1951-1954) a potom v Západoslovenských vodárňach a kanalizáciách (1954-1960). Roku 1960 sa stala redaktorkou detského časopisu *Zornička*, kde pôsobila až do odchodu na dôchodok roku 1972. V rokoch 1990-1992 bola poslankyňou NR SR za Demokratickú stranu.

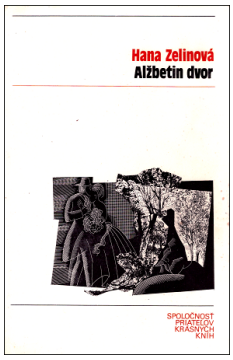
Po viacročnej časopiseckej príprave knižne debutovala zbierkou poviedok a čŕt *Zrkadlový most* (1941). V 40. rokoch napísala drámy: *Mária* (1943), *Ktosi je za dverami* (1944) a *Žijem cudzí život* (1947) o osudoch mladých žien. V prvom románe *Prístav pokoja* (1944) zobrazila životné príbehy viacerých generácií zemianskeho rodu z Liptova. V trilógii *Anjelská zem* (1946), *Hora pokušenia (1948)* a *Dievočka, vstaň!* (1948) opísala životný príbeh dievčiny z horskej samoty. V nasledujúcom románe *Diablov čardáš* (1958) tematicky siahla do obdobia prvých povojnových rokov. V nasledujúcich rokoch sa zamerala na tvorbu pre deti a mládež. V kratších prózach *Jakubko* (1959) a *Sivá húska* (1959), ako aj v novelovom triptychu *Taká čudná jar* (1962), širšie komponovanej novele *Bosý generál* (1962) a v neskôr vydanej knihe poviedok *Otec, povedz pravdu* (1977) vyrozprávala príbehy malých detí z rokov vojny a SNP. V dievčenskom románe *Večer neprídem* (1964) sa tematicky vrátila do súčasnosti a zobrazila v ňom citový život dievčaťa na prahu dospievania. Ako psychologickú sondu do duše dospievajúceho chlapca možno charakterizovať aj román *Moja je pomsta* (1967). Romantizujúcu kompozíciu i štylizáciu má román *Hriešna krajina Atlantis* (1966). V 60. rokoch pre najmenšie deti ešte napísala autorské rozprávky: *Do videnia, Zuzanka* (1966) a *Hanibal za bránou* (1970), *Pehavý noštek* (1970), *Maťko a ja* (1986), ako aj bábkovú hru *Bambusová princezná* (1966).

Po desaťročí tvorby pre deti a mládež sa opäť vrátila k písaniu pre dospelých. Najskôr to bola kniha poviedok *Kamenný ruženec* (1970), potom napísala historickú trilógiu *Alžbetin dvor* (1971), *Volanie vetra* (1974) a *Kvet hrôzy* (1977), v ktorej zobrazila životné osudy štyroch generácií viacerých zemianskych rodín v Turci od 18. storočia až do nedávnej minulosti. V súbore noviel *Hodina zažíhania sviec* (1979) sa tematicky vrátila do súčasnosti. Po tomto krátkom období sa opäť vrátila k historickej téme. Životné osudy viacerých generácií garbiarov opísala v románoch *Hodvábna cesta* (1980), *Smäd* (1981) a *Kľukatý let motýľa* (1983). V beletrizovaných memoároch *Vejár s fialkami* (1986) predstavila celú galériu svojich priateľov a literárnych druhov. Témou románu *Hlas starých huslí* (1988) je život a medziľudské vzťahy v domove dôchodcov. Sondou do života rodiny a školy súčasných mestských detí zo sídliska je próza pre mládež *Spať na slnku* (1988). V románe *Nočný koncert* (1989) vyrozprávala osud skupiny dávnych slovenských vysťahovalcov, ktorí dožívajú v domove dôchodcov v Kanade ďaleko od vlasti. V románe *Víno kráľov* (1993) zobrazila životné osudy skupiny maturantov z roku 1939. V románe *Harlekýnove milióny* (1994) tematicky siahla do prostredia a zákulisia parlamentnej praxe. Životný príbeh starého manželského páru vyrozprávala v románe *Vranie oči* (1995). Osudy dvoch žien, ktoré sa nikdy nevideli a neuvidia, zachytila v románe *Dve slová* (1966). Vzťah manželov Adama a Evy a ich synov Petra a Pavla obnažila zasa v románe *Aj v raji prší* (1997). Osud mladého narkomana a jeho ťažko-horký návrat z dna ničoty opísala v knihe *Ruža zo samého dna* (1997). Svoje súkromie odhalila v spomienkovej próze s názvom *Ešte raz* (1998).

Hana Zelinová je priekopníčkou rozhlasového a televízneho dramatického žánru na Slovensku. Už v 40. rokoch pre rozhlas napísala hry *Kytica pivónií* (1946) a *Vavrínový veniec* (1948). Neskôr to boli historické i rozprávkové

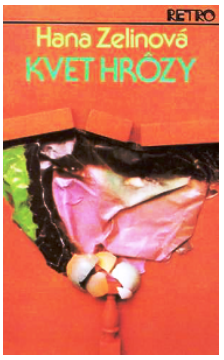
Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

hry: *Valghata* (1956), *Kde hvízdajú drozdy* (1960), *Jánošíkova píšťala* (1960), *Tma má modré oči* (1962), *Bosý generál* (1962), *Palička šťastia* (1965), *Kismet* (1968). Pre televíziu napísala hry: *Ilúzia* (1956), *Jakubko* (1959), *49 dní* (1960), *Ametystový kvet* (1965), *Bambusová princezná* (1966), *Slnečnica* (1967), *Svetlo na spodnej haluzi* (1967), *Kamienok z môjho prahu* (1968), *Kamenný ruženec* (1969), *Rosa na tráve* (1972), *Čaša plná ambrózie* (1974) a niektoré iné.

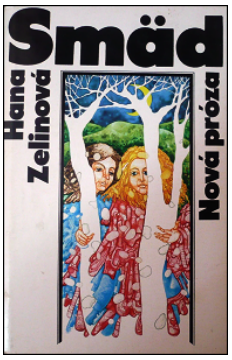

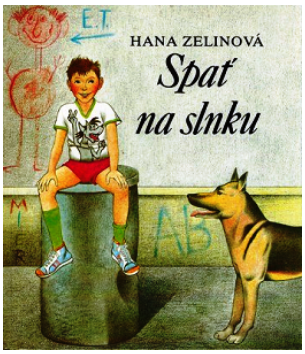

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania